

PRSTENI I IDEALI

1. Neka je x nilpotentan element prstena A . Dokazati da je $1+x$ invertibilan element prstena A . Odatle zaključiti da je suma nilpotentnog i invertibilnog elementa invertibilan element.

Rješenje:

Neka je x nilpotentan element. To znači da postoji prirodan broj n takav da je $x^n = 0$. Neka je n najmanji prirodan broj sa ovom osobinom. Kako je

$$1 = 1 + (-1)^{n-1} x^n = (1+x)(1-x+x^2-\dots+(-1)^{n-1} x^{n-1})$$

vidimo da je $(1-x+x^2-\dots+(-1)^{n-1} x^{n-1}) \in A$ inverzni element elementa $1+x$ tj. $1+x$ je jedinica prstena A .

Neka je sada $a \in A$ jedinica što znači da postoji $a^{-1} \in A$ takvo da je $aa^{-1} = 1$. Posmatrajmo element $a+x$. Imamo da je

$$a^n = a^n + (-1)^{n-1} x^n = (a+x)(a^{n-1} - a^{n-2}x + \dots + (-1)^{n-1} x^{n-1}), \text{ tj.}$$

$$1 = (x+a)\left(a^{-n}\left(a^{n-1} - a^{n-2}x + \dots + (-1)^{n-1} x^{n-1}\right)\right).$$

Dakle, $a+x$ je jedinica prstena A , a kako je a bio proizvoljan invertibilan element iz A zaključujemo da je zbir jedinice i nilpotenta jedinica prstena.

2. Neka je A prsten, a $A[x]$ prsten polinoma sa koeficijentima iz A u promjenljivoj x . Neka je $f = a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots + a_nx^n$. Dokazati sljedeća tvrđenja:

- a) f je jedinica u $A[x] \Leftrightarrow a_0$ je jedinica u A , a a_1, a_2, \dots, a_n su nilpotentni.
- b) f je nilpotentan $\Leftrightarrow a_0, a_1, \dots, a_n$ su nilpotentni.
- c) f je djeljitelj nule \Leftrightarrow postoji nenulti element iz $a \in A$ takav da je $af = 0$.
- d) Polinom f zovemo primitivnim ako je $(a_0, a_1, \dots, a_n) = 1$. Pokazati da je fg primitivan polinom ako i samo ako su f i g primitivni polinomi.

Rješenje:

a) Pretpostavimo da je f invertibilan element prstena $A[x]$ i neka je $g = b_0 + b_1x + \dots + b_mx^m$ takav da je $fg = 1$. Iz $fg = 1$ neposredno slijedi da je a_0 jedinica prstena A . Takođe, iz $fg = 1$ slijedi i

$$a_n b_m = 0$$

$$a_n b_{m-1} + a_{n-1} b_m = 0 / \cdot a_n$$

$$a_n^2 b_{m-1} + a_{n-1} a_n b_m = 0 \text{ tj. } a_n^2 b_{m-1} = 0$$

Dalje iz $a_n b_{m-2} + a_{n-1} b_{m-1} + a_{n-2} b_m = 0 / \cdot a_n^2$ dobijamo $a_n^3 b_{m-2} = 0$.

Nastavljajući ovako, dobili bi $a_n^{m-1} b_0 = 0$, što zbog $b_0 \neq 0$ znači da je $a_n^{m-1} = 0$. Dakle, a_n je nilpotentan element.

Pretpostavimo sada da je a_i nilpotentno za $k < i \leq n$, gdje je k prirodan broj manji od n .

Posmatrajmo sada koeficijent uz x^{m+k} tj. posmatrajmo $a_k b_m + a_{k+1} b_{m-1} + \dots + a_n b_{m+k-n}$. Kako je skup svih nilpotentnih elemenata prstena A ideal prstena (označit ćemo ga sa $N(A)$), to je

$a_k b_m \in N(A)$. Iz $a_{k-1} b_m + a_k b_{m-1} + \dots + a_n b_{m+k-1-n}$, zaključujemo da je i

$a_{k-1} b_m + a_k b_{m-1} \in N(A)$, a sada imamo da je

$a_k (a_k b_{m-1} + a_{k-1} b_m) = a_k^2 b_{m-1} + a_{k-1} a_k b_m \in N(A)$, što konačno, znači da je $a_k^2 b_{m-1} \in N(A)$.

Nastavljajući ovaj postupak dalje, iz $a_k b_0 + a_{k-1} b_1 + \dots + a_n b_{n-k}$ zaključujemo da

$a_k^{m+1} b_0 \in N(A)$. Množenjem sa a_0 , imajući u vidu da je $a_0 b_0 = 1$, dobijamo $a_k^{m+1} \in N(A)$, tj.

da $a_k \in N(A)$.

Kako je k bio proizvoljan prirodan broj manji od n , zaključujemo da su a_n, a_{n-1}, \dots, a_1 nilpotentni elementi prstena A .

Obrnuto, pretpostavimo li da su a_n, a_{n-1}, \dots, a_1 nilpotentni, a a_0 invertibilno, tada iz činjenice da je $a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n$ nilpotentan element prstena $A[x]$ i zadatka 1 zaključujemo da je f invertibilno.

b) Pretpostavimo da je $f \in A[x]$ nilpotentan. To znači da je a_0 nilpotentan element prstena A , pa je prema zadatku 1, $1 + a_0$ invertibilan element u A . Iz upravo dokazane tvrdnje pod a) (ako umjesto polinoma f uzmemo polinom $f + 1$) zaključujemo da su a_n, a_{n-1}, \dots, a_1 nilpotentni. Dakle, $a_0, a_1, a_2, \dots, a_n$ su nilpotentni elementi prstena A .

Obrnuto. Pretpostavimo da su $a_0, a_1, a_2, \dots, a_n$ nilpotentni elementi prstena A . Kako je za svaki nilpotent $a \in A$ i svako $n \in \mathbb{N}$ $ax^n \in A[x]$ nilpotentan element, a zbir nilpotentnih elemenata je opet nilpotentan element, zaključujemo da je i polinom f nilpotentan.

c) Neka je f netrivialan djelitelj nule prstena $A[x]$ i neka je $g = b_0 + b_1 x + \dots + b_m x^m \in A[x]$ polinom najnižeg stepena za koji je $fg = 0$. Jasno, $b_m \neq 0$. Iz $fg = 0$ slijedi da je $a_n b_m = 0$. $a_n g = 0$, jer bi u suprotnom postojao polinom $h = a_n g$ stepena manjeg od m ($\deg(a_n g) < m$) i takav da je $fh = 0$ što nije moguće. Pretpostavimo da je $a_i g = 0$ za sve $i = n, \dots, k-1$. Ako bi bilo $a_k g \neq 0$, onda bi vrijedilo $fa_k g = 0$ i $\deg(a_k g) < m$, što je nemoguće. Dakle $a_i g = 0$ za $i = 0, \dots, n$. Kako je $b_m \neq 0$, a iz $a_i g = 0$ slijedi da je $a_i b_m = 0$ za $i = 0, \dots, n$, to je $b_m f = 0$. Očigledno: ako postoji nenulti element $a \in A$ za koji je $af = 0$ onda je f djelitelj nule prstena $A[x]$ (a je nenulti element i u $A[x]$).

d) Neka su $f = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n$ i $g = b_0 + b_1 x + \dots + b_m x^m$ primitivni polinomi i neka je $fg = c_0 + c_1 x + \dots + c_{m+n} x^{m+n}$, gdje je $c_k = \sum_{k=i+j} a_i b_j$, $k = 0, 1, \dots, m+n$.

Pretpostavimo da proizvod fg nije primitivan polinom, tj. da postoji cijeli broj $d \neq 1$ takav da $d \mid c_k$ za sve $k = 0, 1, \dots, m+n$. Pošto su f i g primitivni polinomi postoje $i \in \{0, 1, \dots, n\}$ i $j \in \{0, 1, \dots, m\}$ takvi da $d \mid a_k$ ($\forall k = 0, 1, \dots, i-1$), $d \nmid a_i$ i $d \mid b_k$ ($\forall k = 0, 1, \dots, j-1$), $d \nmid b_j$. Po pretpostavci je element c_{i+j} djeljiv sa d . Međutim, $c_{i+j} = \sum_{k < i} a_k b_{i+j-k} + \sum_{k > i} a_k b_{i+j-k} + a_i b_j$.

Svaki sabirak prve sume je djeljiv sa d , jer je $k < i$, a i svaki sabirak druge sume, jer je $i+j-k < j$. Treći sabirak nije djeljiv sa d , pa nije ni c_{i+j} što je kontradikcija sa našom pretpostavkom. Dakle, polinom fg je primitivan.

Obrnuto, pretpostavimo da je polinom fg primitivan, a da jedan od polinoma npr. f nije. To bi značilo da postoji cijeli broj $d \neq 1$ i takav da $d \mid a_k$ ($\forall k = 0, 1, \dots, n$), a tada bi postojao i polinom h takav da je $f = dh$. Ovo bi značilo da je $fg = dhg$ tj. da $d \mid c_k$ $k = 0, 1, \dots, m+n$ što je u kontradikciji sa pretpostavkom da je fg primitivan. Dakle, i polinomi f i g su primitivni.

3. Dokazati da je u prstenu $A[x]$ Jacobsonov radikal jednak nilradikalu.

Rješenje: Da je nilradikal sadržan u Jacobsonovom radikalu jasno je, jer je nilradikal presjek prostih, Jacobsonov radikal presjek maksimalnih ideala, a svaki maksimalan ideal je prost. Dakle,

$N(A[x]) \subseteq J(A[x])$. Dokažimo i obrnutu inkluziju. Neka je $f \in J(A[x])$. Za svako $g \in A[x]$ polinom $1 - fg$ je invertibilan (propozicija 1.9.), pa je invertibilan i za $g = x$. Znači, polinom $1 - fx = 1 - a_0x - a_1x^2 - \dots - a_nx^{n+1}$ je jedinica prstena $A[x]$, a prema prethodnom zadatku a) odatle slijedi da su a_0, a_1, \dots, a_n nilpotentni. Sada, opet na osnovu zadatka 2 b) imamo da je f nilpotentan, tj. da $f \in N(A[x])$. Dakle, $N(A[x]) = J(A[x])$.

4. Neka je $A[[x]]$ prsten formalnih redova potencija nad prstenom A , tj. skup svih elemenata

oblika $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ ($a_n \in A$) u kome se računa ovako:

$$\begin{aligned} \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = \sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n &\Leftrightarrow a_n = b_n \quad (n = 0, 1, \dots) \\ \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i + \sum_{j=0}^{\infty} b_j x^j &= \sum_{k=0}^{\infty} (a_k + b_k) x^k \\ \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i \cdot \sum_{j=0}^{\infty} b_j x^j &= \sum_{k=0}^{\infty} \left(\sum_{i+j=k} a_i b_j \right) x^k \end{aligned}$$

Dokazati:

- f je jedinica u $A[[x]]$ ako i samo ako je a_0 jedinica u A
- f je nilpotentno ako i samo ako je a_n nilpotentno ($n = 0, 1, \dots$)
- f je u Jacobsonovom radikalu prstena $A[[x]]$ ako i samo ako je a_0 u Jacobsonovom radikalu prstena A

- d) Kontrakcija m^c maksimalnog ideala m prstena $A[[x]]$ je maksimalni ideal prstena A , a ideal m je generisan sa m^c i x .
- e) Svaki prosti ideal prstena A je kontrakcija nekog prostog ideala prstena $A[[x]]$.

Rješenje:

- a) Pretpostavimo da je $f = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ invertibilan element prstena $A[[x]]$, tj. pretpostavimo da

postoji $g = \sum_{n=0}^{\infty} b_n x^n$ takvo da je $fg = 0$. Po definiciji množenja elemenata prstena $A[[x]]$

imamo da je $a_0 b_0 = 1$, što znači da je a_0 jedinica prstena A .

Obrnuto, pretpostavimo da je a_0 jedinica prstena A . Da bi f bio invertibilan u $A[[x]]$

mora postojati $g \in A[[x]]$ takvo da je $fg = 1$. To bi značilo da koeficijenti b_0, b_1, \dots moraju zadovoljavati sistem jednačina

$$\begin{aligned} a_0 b_0 &= 1 \\ a_0 b_1 + a_1 b_0 &= 0 \\ a_0 b_2 + a_1 b_1 + a_2 b_0 &= 0 \\ &\vdots \\ a_0 b_n + a_1 b_{n-1} + \dots + a_n b_0 &= 0 \\ &\vdots \end{aligned}$$

Dokažimo indukcijom da ovaj sistem ima rješenje po b_0, b_1, \dots . Da je tvrđenje tačno za $n = 0$ slijedi neposredni iz pretpostavke. Pretpostavimo da smo izračunali b_0, b_1, \dots, b_n . Tada je $b_{n+1} = -a_0^{-1}(a_1 b_n + \dots + a_{n+1} b_0)$, pa za f postoji inverzni element g , tj. f je jedinica prstena $A[[x]]$.

- b) Pretpostavimo da je f nilpotentno. Odatle neposredno slijedi da je a_0 nilpotentno, pa je nilpotentno i $f - a_0$, što znači da je nilpotentno i a_1 , itd... Pretpostavimo da su a_0, a_1, \dots, a_n nilpotentni. Tada je i $f - (a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n)$ nilpotentno, pa je nilpotentno i a_{n+1} . Po principu matematičke indukcije zaključujemo da je a_i nilpotentno $\forall i = 0, 1, 2, \dots$

Obrnuto, neka su a_0, a_1, \dots nilpotentni. Tada su nilpotentni i elementi $a_0, a_1 x, a_2 x^2, \dots$ pa je nilpotentna i njihova suma, tj. f je nilpotentno.

- c) Pretpostavimo da je f u Jacobsonovom radikalumu prstena $A[[x]]$. To znači da je $1 - fg$ invertibilno za svako $g \in A[[x]]$, pa i za $g = 1$. Prema dokazanom pod a) imamo da je $1 - a_0 b_0$ invertibilno, što opet prema propoziciji 1.9. znači da je a_0 u Jacobsonovom radikalumu prstena A .

Obrnuto, ako je a_0 u Jacobsonovom radikalumu prstena A onda je $1 - a_0 b_0$ invertibilno za svako $b_0 \in A$, pa je prema a) $1 - fg$ invertibilno za svako $g \in A[[x]]$ tj. f je u Jacobsonovom radikalumu prstena $A[[x]]$.

- d) Neka je m maksimalan ideal prstena $A[[x]]$. Pokažimo najprije da je $x \in m$. Ako ovo ne bi bilo tačno onda bi imali da je $m + (x) \supset m$, a kako je m maksimalan ideal to je

$m + (x) = A[[x]]$. $0 \in m$ pa postoji $g \in A[[x]]$ takvo da je $xg = 1$. Ovo je nemoguće, pa prema tome, $x \in m$. Neka je sada $f = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \in m$ proizvoljno. Zbog $x \in m$ imamo da $a_0 \in m$, a kako je $a_0 = f^{-1}(a_0)$ to $a_0 \in m^c$. Pretpostavimo da m^c nije maksimalan ideal, tj. pretpostavimo da postoji ideal $\alpha \subseteq A$ takav da je $\alpha \neq A$ i $m^c \subset \alpha$. Neka je $b \in \alpha \setminus m^c$. $f(b) \in A[[x]] \setminus m$, pa je $(f(b)) + m = A[[x]]$ (jer je m maksimalan). Odavde zaključujemo da postoji $f \in A[[x]]$ takvo da je $bf = 1$, što je nemoguće jer b nije invertibilno. Dakle, m^c je maksimalan ideal prstena A . Očigledno je m generisano sa m^c i x .

- e) Neka je γ prost ideal prstena A . Posmatrajmo ideal $\bar{\gamma}$ prstena $A[[x]]$ generisan sa γ i x i pokažimo da je $\bar{\gamma}$ prost ideal. Neka je $fg \in \bar{\gamma}$. Odavde slijedi da $a_0 b_0 \in \gamma$, a γ je prost, pa je a_0 ili b_0 iz γ . Neka je $a_0 \in \gamma$. Zbog $a_0, x \in \bar{\gamma}$ zaključujemo da $f \in \bar{\gamma}$, što znači da je $\bar{\gamma}$ prost ideal prstena $A[[x]]$. Jasno je da je $f^{-1}(\bar{\gamma}) = \gamma$ tj. da je $\gamma = \gamma^c$, čime smo pokazali da je svaki prost ideal prstena A kontrakcija nekog prostog ideala prstena $A[[x]]$.

5. Neka je A prsten čiji svaki ideal koji nije sadržan u nilradikalu sadrži nenultu idempotentu (tj. element e sa osobinom $e^2 = e \neq 0$). Dokazati da se nilradikal i Jacobsonov radikal prstena A podudaraju.

Rješenje:

Da je nilradikal sadržan u Jacobsonovom radikal, jasno je jer je nilradikal presjek svih prostih ideala, Jacobsonov radikal presjek svih maksimalnih ideala, a svaki maksimalan ideal je prost.

Dokažimo da vrijedi i obrnuto tj, da je Jacobsonov radikal $J(A)$, sadržan u nilradikalu $N(A)$.

Ako ovo ne bi bilo tačno onda bi Jacobsonov radikal, po pretpostavci zadatka, sadržavao nenultu idempotentu e koja ne pripada nilradikalu. Ovo bi značilo da je $1 - ex$ invertibilno $\forall x \in A$, pa i za $x = 1$. Dakle, postoji $a \in A$ takvo da je

$$(*) \quad a(1 - e) = 1.$$

Sa druge strane, zbog, $e^2 = e$, imamo da je $e(1 - e) = 0$. Množenjem posljednje jednakosti sa a i imajuću u vidu $(*)$, dobijamo da je $e = 0$ što je u kontradikciji sa pretpostavkom. Dakle,

$J(A) \subseteq N(A)$. Iz svega rečenog, konačno zaključujemo da je $J(A) = N(A)$.

6. Neka je $A \neq \{0\}$ prsten. Dokazati:

- Skup svih prostih ideala prstena A ima minimalni element u odnosu na relaciju inkluzije;
- Za svaki ideal $\alpha \neq (1)$ prstena A postoji bar jedan minimalni prosti ideal β koji sadrži α .

Rješenje:

- a) Pokažimo da je skup Σ , svih prostih ideala prstena A induktivno uređen relacijom \supseteq . Neka je $\{\alpha_i\}_{i \in I}$ lanac skupa Σ . Pokažimo da je $\bigcap_{i \in I} \alpha_i$ prost ideal, tj. da pripada skupu Σ . Neka je $ab \in \bigcap_{i \in I} \alpha_i$ i neka $b \notin \bigcap_{i \in I} \alpha_i$. Ovo znači da postoji $k \in I$, takvo da $b \notin \alpha_k$, a kako je α_k prost ideal i $ab \in \alpha_k$ to onda $a \in \alpha_k$, pa $a \in \alpha_i$ za sve $i \leq k$. Međutim, kako $b \notin \alpha_k$, to $b \notin \alpha_i$ ($\forall i > k$), a svaki od ideala α_i je prost i sadrži ab , što znači da $a \in \alpha_i$ i za sve $i > k$. Dakle, $a \in \bigcap_{i \in I} \alpha_i$, pa $\bigcap_{i \in I} \alpha_i \in \Sigma$. Po Zornovoj lemi postoji bar jedan minimalni element skupa Σ , tj. postoji bar jedan minimalni prosti ideal prstena A .
- b) Posmatrajmo prsten $B = A/\alpha$. Prema prethodno dokazanom, pod a), postoji minimalni prosti ideal prstena B . Neka je to $\bar{\beta}$. Sada je $\beta = \{x \in A : f(x) \in \bar{\beta}\}$ minimalni prosti ideal prstena A koji sadrži α .

7. Neka je $\alpha \neq (1)$ ideal prstena A . Dokazati:

$$r(\alpha) = \alpha \Leftrightarrow \alpha \text{ je presjek prostih ideala.}$$

Rješenje:

Neka je α presjek prostih ideala prstena A . Jasno je da je $\alpha \subseteq r(\alpha)$. Pokažimo da je $r(\alpha) \subseteq \alpha$. Neka je $x \in r(\alpha)$, tj. neka je $x^n \in \alpha$ za neki prirodan broj n . α je presjek prostih ideala, pa je prema tome x^n sadržano i u svakom prostom idealu, što znači da je i x sadržano u svakom pomenutom prostom idealu, pa i u njihovom presjeku. Dakle, $r(\alpha) \subseteq \alpha$, što konačno znači da je $r(\alpha) = \alpha$.

Obrnuto, pretpostavimo da je $r(\alpha) = \alpha$. $r(\alpha)/\alpha$ je nilradikal prstena A/α , tj. $r(\alpha)/\alpha$ je presjek svih prostih ideala prstena A/α , pa je i $r(\alpha) = \alpha$ presjek prostih ideala prstena A .

8. Neka je N nilradikal prstena A . Dokazati da su sljedeći uslovi međusobno ekvivalentni:

- A ima tačno jedan prost ideal;
- Svaki element iz A je invertibilan ili nilpotentan;
- A/α je polje.

Rješenje:

a) \Rightarrow b)

Pretpostavimo da prsten A ima tačno jedan prost ideal α , a kako je svaki maksimalan ideal prost, ovo znači da prsten A ima i samo jedan maksimalan ideal α , pa je $J(A) = N(A) = \alpha$. Neka je $a \in A$ proizvoljno. Ako a nije invertibilno, onda je prema posljedici 1.5. sadržano u maksimalnom idealu $\alpha = N(A)$, što znači da je a nilpotentno.

b) \Rightarrow c)

Pretpostavimo da je svaki element prstena A ili invertibilan ili nilpotentan. Posmatrajmo prsten $A/N(A)$. Neka je $f : A \rightarrow A/N(A)$ i neka je $a + N(A)$ nenulti element prstena

$A/N(A)$. Pošto $a \notin N(A)$, a je invertibilno, pa postoji $b \in A$ takvo da je $ab=1$. Sada je i $f(a)f(b) = (a+N(A))(b+N(A)) = 1+N(A)$, što znači da je $a+N(A)$ invertibilno. Dakle, $A/N(A)$ je polje.

c) \Rightarrow a)

Pretpostavimo da je $A/N(A)$ je polje. Neka je α proizvoljan prost ideal prstena A . $N(A) \subseteq \alpha$ jer je $N(A)$ presjek prostih ideala. Ideal $f(\alpha)$ prstena $A/N(A)$ je je ili (0) ili (1) (f je prirodni epimorfizam). Ako je $f(\alpha) = (0)$ onda je $\alpha = N(A)$, a ako je $f(\alpha) = (1)$ onda je $\alpha = A$. Drugi slučaj je nemoguć, pa je prema tome $\alpha = N(A)$. Kako je α bio proizvoljan prost ideal prstena A zaključujemo da je $\alpha = N(A)$ i jedini prost ideal prstena A .

9. Prsten A zove se Boolov prsten, ako vrijedi $x^2 = x (\forall x \in A)$. Dokazati da u Boolovom prstenu vrijedi :

a) $2x = 0$

b) Svaki prosti ideal γ prstena A je maksimalan, a A/γ je polje sa dva elementa

c) Svaki ideal generisan konačnim skupom je glavni.

Rješenje:

a) $(x+x)^2 = x+x$, a sa druge strane imamo da je

$$(x+x)^2 = x^2 + x^2 + x^2 + x^2 = x+x+x+x.$$

Znači, $x+x+x+x = x+x$, tj. $2x = 0$.

b) Neka je γ prost ideal prstena A . Pokažimo da je γ maksimalan. A/γ je oblast cijelih.

Neka je $f: A \rightarrow A/\gamma$ prirodni epimorfizam i $x \in A$ proizvoljno ali takvo da je $f(x) \neq 0$.

I u prstenu A/γ takođe važi $(f(x))^2 = f(x)$, pa je $f(x)(f(x) - \bar{1}) = \bar{0}$. Kako je

$f(x) \neq 0$ i A/γ oblast cijelih, to mora biti $f(x) = \bar{1}$. Znači, A/γ je polje, pa je γ

maksimalan ideal prstena A . Jasno je da polje A/γ ima samo dva elementa, klase $\bar{1}$ i $\bar{0}$.

c) Pretpostavimo da je α konačno generisan ideal prstena A . Neka je, najprije, ideal α generisan sa dva elementa tj, neka je $\alpha = (a_1, a_2)$. Posmatrajmo proizvod

$$(a_1+1)(a_2+1) = a_1a_2 + a_1 + a_2 + 1. \text{ Ako stavimo } b = a_1a_2 + a_1 + a_2 + 1 \text{ onda je } b \in \alpha, \text{ pa}$$

je i $(b) \subseteq \alpha$. Za $a_i (i=1,2)$ vrijedi $a_i(b+1) = a_i(a_1a_2 + a_1 + a_2 + 1) = 0$ (jer je $a_i^2 = a_i$

i $2a_i = 0, i=1,2$). Neka je $x \in \alpha$ proizvoljno. Tada je $x = x_1a_1 + x_2a_2$ gdje $x_1, x_2 \in A$.

Sada imamo $x = x_1a_1 + x_2a_2 + x_1a_1(1+b) + x_2a_2(1+b) = (x_1a_1 + x_2a_2)b$, što znači da je

$x \in (b)$. Zbog proizvoljnosti x zaključujemo da je $\alpha = (b)$, tj. da je α glavni ideal.

Ako sad pretpostavimo da je $\alpha = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ i stavimo

$$1+b = (1+a_1)(1+a_2)\dots(1+a_n), \text{ onda bi razmišljajući na isti način kao u prethodnom}$$

slučaju zaključili da je $\alpha = (b)$, tj da je α glavni ideal.

10. Dokazati da lokalni prsten ne sadrži drugih idempotenti osim 0 i 1.

Rješenje:

Neka je e idempotenta prstena A . Iz $e^2 = e$ imamo da je $e(e-1) = 0$. Prsten A je po pretpostavci, lokalni pa ima samo jedan maksimalan ideal m koji je, naravno, prost i sadrži 0. Znači $e(e-1) \in m$ pa imamo da ili $e \in m$ ili $e-1 \in m$ (oboje ne vrijedi istovremeno jer bi tada imali da je $m = (1)$). Iz ovoga zaključujemo da je ili e ili $e-1$ invertibilno. U prvom bi slučaju imali da je $e = 1$, a u drugom $e = 0$. Dakle, prsten A nema drugih nilpotentnih elemenata osim 0 i 1.

11. Neka je A prsten u kome svaki element x ispunjava uslov $x^n = 1$ za neko $n > 1$ (koje zavisi od x). Dokazati da je svaki prosti ideal prstena A maksimalan.

Rješenje:

Neka je γ prost ideal prstena A . A/γ je domen integriteta. Neka je $f: A \rightarrow A/\gamma$ prirodni epimorfizam. Po pretpostavci za svako $x \in A$ postoji prirodan broj n takav da je $x^n = 1$, a to znači da i za svako $f(x) \in A/\gamma$, $f(x) \neq 0$ postoji prirodan broj n takav da je

$f(x^n) = (f(x))^n = \bar{1}$. Ovo zapravo, znači da je svaki nenulti element prstena A/γ invertibilan.

Dakle, prsten A/γ je polje a ideal γ je maksimalan.

12. Neka je Σ skup svih ideala prstena A u kojima je svaki element djelitelj nule. Dokazati da Σ ima maksimalni element i da je svaki maksimalni element iz Σ prost ideal. Prema tome, skup djelitelja nule prstena A je unija prostih ideala.

Rješenje:

Skup Σ je induktivno uređen relacijom inkluzije. Naime, ako je $\{\alpha_i\}_{i \in I}$ lanac ideala prstena A , tada je $\alpha = \bigcup_{i \in I} \alpha_i$ ideal iz Σ , jer je svaki element iz α djelitelj nule. Prema Zornovoj lemi skup

Σ ima maksimalni element. Pokažimo da je svaki element iz Σ prost ideal. Neka je $\alpha \in \Sigma$ i neka $ab \in \alpha$. Odavde slijedi da postoji $x \neq 0$ i takav da je $(ab)x = 0$. No, tada je i $a(bx) = 0$, pa ako je $bx \neq 0$ onda $a \in \alpha$, a ako je $bx = 0$ onda $b \in \alpha$. Dakle, α je prost ideal prstena A .